

VIJEĆE ZA GENETSKI MODIFICIRANE ORGANIZME

ZAPISNIK br. 09/2011

13. lipnja 2011.

sa 9. sjednice Vijeća za genetski modificirane organizme održane dana 15. 06. 2011. godine s početkom u 13,00 sati u «Velikoj dvorani» Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ksaver 200a.

Nazočni članovi:

Redni broj	Ime i prezime	Institucija
1.	dr. sc. Tibor Littvay	Hrvatski šumarski institut
2.	mr. sc. Marijan Katalenić	HZJZ
3.	dr. sc. Jelena Žafran Novak	HZJZ
4.	doc. dr. sc. Tatjana Bakran Petricioli	PMF
5.	mr. sc. Jagoda Munić	ZELENA AKCIJA
6.	prof. dr. sc. Ante Čović	FF
7.	prof. dr. sc. Hrvoje Fulgosi	IRB
8.	dr. sc. Svjetlana Terzić	HVI
9.	Ruža Meker, dipl. oec.	MINGORP

Nenazočni članovi:

1. dr. sc. Solveg Kovač - MZOPUG
2. Anita Gulam, dipl. ing. – MZOPUG
3. prof. dr. sc. Ivan Pejić – AGRONOMSKI FAKULTET
4. mr. sc. Krunoslav Capak dr. med. – HZJZ
5. prof. dr. sc. Snježana Kereša – AGRONOMSKI FAKULTET
6. Sanja Mološ, dipl. ing. – HAH
7. Mr. sc. Nevenka Gašparac, dr. vet. med. - HGK

Ostali nazočni:

1. Valentina Zoretić-Rubes, dipl. ing. - MZSS
2. mr. sc. Petra Cigić - MZSS
3. Anđa Puljiz, dipl. san. ing. – MZSS

Na početku sjednice predsjednik Vijeća je konstatirao da je na sjednici nazočno 9 članova i da postoji kvorum za donošenje pravovaljanih odluka.

Predložio je da se započne sa prihvaćanjem prijedloga dnevnog reda kojeg su članovi dobili prije sjednice

Dnevni red:

1. Prihvaćanje zapisnika sa 8. sjednice Vijeća za GMO
2. Međusobna razmjena informacija među članovima Vijeća
3. GMO i Hrvatska – studija, podjela zaduženja po stručnosti
4. Socio-ekonomska studija u vidu projekta Institute for Perspective Technological Studies, JRC, Sevilla
5. Razno (upiti vezani za Escheichia coli)

Zaključak:

Predloženi dnevni red jednoglasno je prihvaćen.

Kratak sadržaj tijeka sastanka:

Ad 1.)

Nakon prihvaćenog dnevnog reda predsjednik Vijeća je predložio da se prijeđe na prihvaćanje zapisnika sa 8. sjednice Vijeća za GMO.

Zaključak:

Zapisnik sa 8. sjednice Vijeća za GMO jednoglasno je prihvaćen.

Ad 2.)

Predsjednik Vijeća predlaže da Vijeće bude operativnije na način da članovi međusobno razmjenjuju informacije koje se odnose na GMO iz različitih područja (ekologija, ekonomija, hrana...). Da članovi ne dobivaju previše informacija predlaže da članovi informacije šalju predsjedniku Vijeća koji će onda mjesečno slati svim članovima informacije u obliku „news lettera“, te će iste stavljati na službenu web stranicu.

Zaključak:

Članovi su suglasni sa navedenim prijedlogom.

Ad 3.)

Predsjednik Vijeća je predložio da se napravi Studija radnog naslova «GMO i Hrvatska» tako da svatko u svojoj domeni napiše nekoliko stranica teksta o prednostima ili nedostacima primjene GM tehnologije u Hrvatskoj s različitih aspekata. Područja bi obuhvaćala sociologiju, gospodarstvo, ekologiju, energetiku, šumarstvo, hranu i dr. i otvorio raspravu.

U raspravi su sudjelovali:

Dr. sc. Tibor Littvay, mr. sc. Jagoda Munić, prof. dr. sc. Ante Čović.

Zaključak:

Svi članovi su se složili sa prijedlogom izrade studije i predloženo je da predsjednik Vijeća pošalje okvirni prijedlog u kojem bi bili navedeni tehnički parametri (dužina teksta, rok za dostavu teksta itd.), te pošalje svim članovima kako bi mogli sudjelovati u izradi Studije.

Ad 4.)

Predsjednik Vijeća je predložio da se počne sa izradom socio-ekonomske studije u vidu projekta sa «Institute for Perspective Technological Studies», JRC, Sevilla, Španjolska, koji su voljni pomoći pri izradi pilot studije.

Dr. sc. Jelena Žafran Novak smatra da je ta studija iznad stručnog rada ovog tijela, a o tome najprije treba Republika Hrvatska donijeti političku odluku jer se radi o državnom i nacionalnom interesu.

Mr. sc. Jagoda Munić, smatra da nije potrebno pokretati tu studiju jer nemamo definirani cilj koji bi se tom studijom postigao.

Prof. dr. sc. Ante Čović, skeptičan je što se tiče suradnje sa JRC a smatra da je studija potrebna jer postoe argumenti o ekonomskoj neisplativosti uvođenja GMO u Hrvatsku. Država treba imati Strategiju razvoja i mišljenja je da je gospodarski prosperitetnije razvijati strategije čiste prirode i okoliša. Uz ekonomski socijalni faktor je također važan jer je većina građana Republike Hrvatske protiv GMO. Ovo su važna pitanja koja je potrebno istražiti i na temelju kojih bi se trebale donositi vrlo važne odluke na državnoj razini.

Prof. dr. sc. Hrvoje Fulgosi predlaže da se pokuša doći do studija koje je radio Centar za istraživanje tržišta - GFK a koje su vrlo opsežne i temeljite.

Mr. sc. Jagoda Munić, predlaže da se pokuša doći do naručitelja tih studija.

Dr. sc. Tibor Littvay, predlaže da Vijeće predloži izradu studije Vladi RH i Saborskom Odboru za zaštitu okoliša, kao preporuku strateškom planiranju u budućnosti.

Prof. dr. sc. Ante Čović, pored studije predlaže osnivanje dokumentacijskog centra u kojem bi se mogla naći sva problematika GMO. Predlaže da će napraviti prijedlog istraživačkog projekta sa postojećim institucijama i da se zatraži podrška od mjerodavnih.

Mr. sc. Marijan Katalenić, podržava studiju samo smatra da je potrebno prije kretanja u izradu studije napraviti procjenu troškova izrade te studije.

Doc. dr. sc. Tatjana Bakran Petricioli je također skeptična prema financiranju projekata od EU.

Zaključak:

Predloženo je da se izradi studija vlastitim resursima, da se uključe stručnjaci iz Hrvatske koji bi napravili ekonomsku ekspertizu i sociološka istraživanja. Također u ovaj projekt treba uključiti i dokumentacijski dio i osnivanje dokumentacijskog centra gdje bi se mogle dobiti sve informacije iz područja vezanog za GMO i ideju uputiti Vladi Republike Hrvatske za dobivanje podrške i pomoći pri realizaciji.

Ad 5.)

Dr. sc. Jelena Žafran Novak, je ukratko izložila iskustva sa stručnog skupa na temu uvođenje GMO u okoliš i procjena rizika «Ad hoc Technical Expert Group (AHTEG) on Risk Assessment and Risk Management» održanog u Meksiku, te je predložila da detaljnu prezentaciju o iskustvima sa ovog skupa održi na sljedećoj sjednici Vijeća. Ovaj skup u Meksiku je treći po redu i trajao je tjedan dana. Radilo se je na dokumentima koji su bili tema on-line diskusije zadnja dva mjeseca, te su se prihvaćale ili ne izmjene koje su znanstvenici – sudionici diskusije predložili. Svi dokumenti su nastali kao konsenzus svih država potpisnica Kartagenskog protokola. Završni sastanak je održan 20. - 23. 04. 2010. u Ljubljani . Prošle godine u Japanu su prezentirani Vodiči o procjeni rizika za LMO (living modified organism – živi modificirani organizmi) 11. - 15. 10. 2010. kada je održana I Međunarodna Konferencija članica potpisnica Konvencije o biološkoj raznolikosti i Kartagenskog protokola. Predložena je i izrada dodatnih vodiča (za ribice, biljke za proizvodnju bio goriva, za farmaceutske i industrijske proizvode, mikroorganizme i viruse).

Ova skupina eksperata bi trebala dobiti mandat na još dvije godine. Sljedeća prezentacija dokumenata bi trebala biti na COP/MOP6 u Indiji za godinu dana.

Predsjednik Vijeća je predložio da prezentacija sa ovog skupa bude jedna od točaka dnevnog reda na sljedećoj sjednici Vijeća.

E. coli

Pod ovom točkom gđa Valentina Zortić-Rubes je zamolila članove da daju svoje mišljenje s obzirom na upite da li se možda radi o GM krastavcu.

U raspravi su sudjelovali: mr. sc. Jagoda Munić, dr. sc. Jelena Žafran Novak, predsjednik Vijeća, doc. dr. sc. Tatjana Bakran Petricioli, mr. sc. Marjan Katalenić., dr. sc. Tibor Littvay.

Predsjednik Vijeća :s obzirom da se radi o nepoznatom soju koji do sada nije izoliran sa otpornošću na 8 antibiotika, mišljenja je da ako se radi o genetskoj modifikaciji da bi to znanstvenici na Institutu Robert Koch uspjeli otkriti.

Doc. dr. sc. Tatjana Bakran Petricioli je iznijela mogućnost da se nepotrebnim i neispravnim korištenjem antibiotika uzrokuje stvaranje bakterija na koje antibiotici ne djeluju i gdje je priroda preuzela ulogu modifikatora. Mr. sc. Marijan Katalenić je mišljenja da možda sve informacije nisu iznijete javnosti i smatra da je uz rezistentnost, velik broj obuhvaćenih sa doživotnim posljedicama koje izaziva bakterija.

Na ovom primjeru se može zaključiti da se svi sustavi za sigurnost hrane trebaju bolje povezati, kako Europske unije tako i Republike Hrvatske. Reagiranje tijela nadležnog za hranu je nedovoljno, ne postoje upute što i kako kontrolirati. Laboratoriji imaju kitove za Verotoxin – toksin kojeg luči nepoznati soj bakterije E. Coli koji se prenosi hranom, pa će se takva hrana moći eliminirati.

Zaključeno je:

Članovi su iznijeli mišljenje da za sada nema dovoljno informacija na temelju kojih bi se mogli donositi zaključci o uzorku širenja epidemije.

Mr. sc. Marijan Katalenić je predložio da se na idućoj sjednici raspravi o GM pšenici koja se počela sijati za ljudsku upotrebu, a u Americi je već 20 – 25% površina zasijano GM pšenicom.

Sjednica je završila u 14,43 sati.

Za Tajništvo:

Zapisničar

Anđa Puljiz, dipl. san. ing.

Predsjednik Vijeća za GMO

prof. dr. sc. Hrvoje Fulgosi

KLASA: 540-03/11-04/07

URBROJ: 534-08-1-5/3-11-15

Zagreb, 13. lipnja 2011.